

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

**X Міжнародна науково-практична конференція
«Актуальні проблеми в системі освіти: заклад загальної середньої освіти –
доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти»
(15 лютого 2024 р., м. Київ)**

**МОТИВАЦІЙНА СФЕРА
ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

Алла САМКО
*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник відділу андрагогіки
Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України*

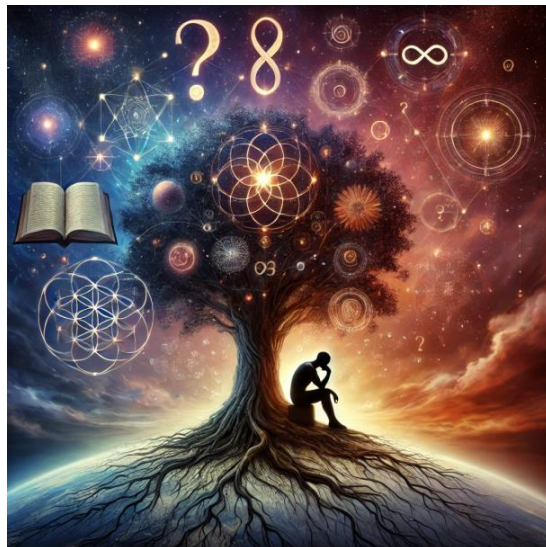
ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ І БАГАТОАСПЕКТНІСТЬ ПОНЯТТЯ “САМОРЕАЛІЗАЦІЯ”

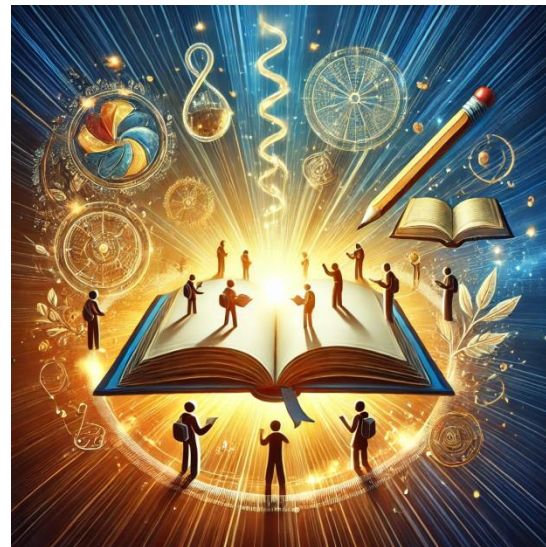
ПСИХОЛОГІЯ

розглядає у контексті
самосвідомості
людини

ФІЛОСОФІЯ

самовдосконалення
духу й тіла людини

ПЕДАГОГІКА

прагнення до якомога
повнішого прояву
можливостей, нахилів,
здібностей, якостей

АКМЕОЛОГІЯ

досягнення
акмевершин у будь-
яких видах діяльності

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ

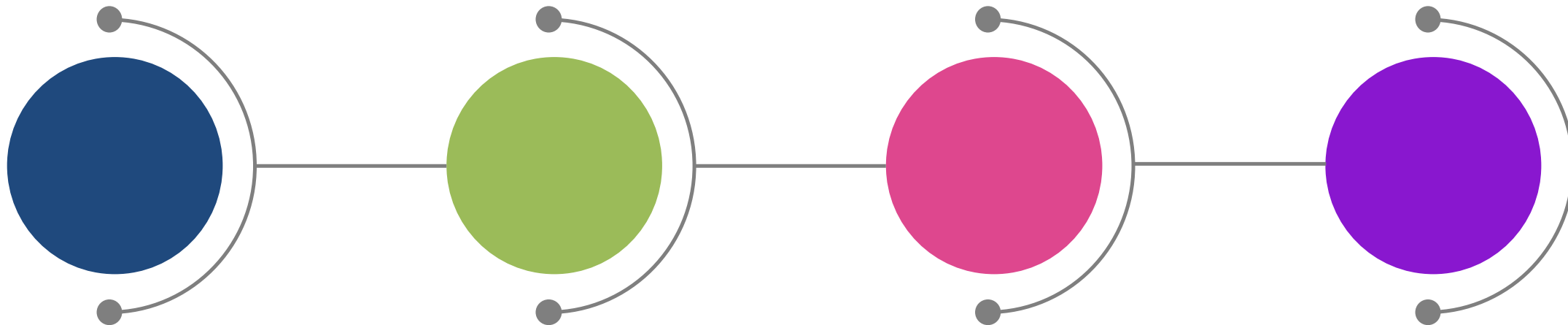
Термін «професійна самореалізація» розглядається як соціалізований шлях гармонійного розвитку особистості, що поєднує набуття професійного, практичного та духовного досвіду, вдосконалення фахового зростання в процесі виконання професійних ролей і обов'язків, є необхідною умовою для розкриття та реалізації професійного потенціалу особистості.

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ГОЛОВНІ СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО

Особистісна
спрямованість на
постійне зростання у
педагогічній професії
("педагогічна
спрямованість")

Ціннісне ставлення до
професії викладача,
наявність визначеної
потреби у
професійному
самовдосконаленні та
професійного еталону

Високий рівень
володіння
професійною
компетентністю, який
виявляється в
успішності виконання
викладачем
професійних функцій

Здатність до
співтворчості,
міжособистісної
взаємодії, взаємного
збагачення новими
особистими змістами

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО

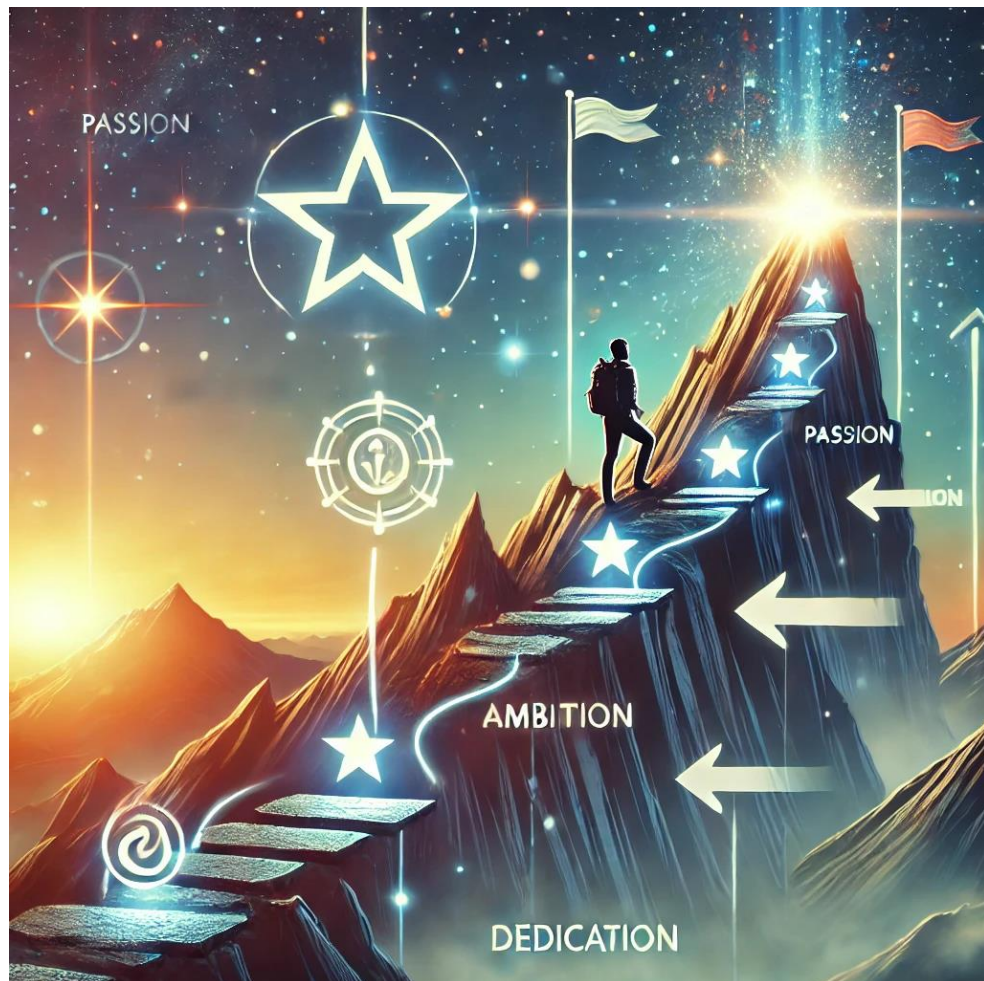
Зміст професійної самореалізації містить етапи особистісного становлення в обраній професії, професійне зростання та розвиток професійної компетентності, набуття професійного інтелектуального досвіду. Особистісна зрілість свідчить про високий рівень самореалізації особистості. Характеристики особистісної зрілості проявляються на рівні самосвідомості й розкриваються в процесі контролю та саморегуляції поведінки у професійній діяльності.

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

Мотивація визначає орієнтири самореалізації особистості фахівця, має найбільше значення для його професійної самореалізації, адже успішність професійної діяльності залежить не тільки від професійних знань, умінь, навичок, а й від професійної мотивації.

Незадоволеність фахівця власним рівнем професійного або особистісного розвитку призводить до появи нових мотивів, які в свою чергу спонукають до здійснення нових, більш досконалих видів діяльності. Варто зазначити, що мотивація самореалізації має індивідуальний, суб'єктивний характер і залежить від потреб кожної особистості.

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

МОТИВАЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО

мотиви досягнення задоволення
ідеали **наміри**
мета стимули напрям
прагнення
дії потреби **намагання**
спонукання
наполегливість сила
установки успіх **цілі**
розвиток цілеспрямованість

Мотивація розглядається як система факторів, що детермінують поведінку фахівця, які стимулюють та підтримують його поведінкову активність на певному рівні діяльності.

Мотивація науково-педагогічних працівників ЗВО, незалежно від віку, посади та наукового ступеня, у першу чергу зумовлена інтересом до професії, прагненням реалізувати педагогічне покликання й власний потенціал. Вона істотно впливає на характер і зміст їхнього професіоналізму, а також на ефективність особистісного та професійного розвитку.

КЛАСИФІКАЦІЯ МОТИВАЦІЇ

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ПОКАЗНИКИ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ

Професійні наміри та схильності

Професійні установки, інтереси

Професійні домагання й очікування

Готовність до професійної діяльності

Ціннісні орієнтації та мотиви професійної діяльності

Задоволеність працею

МОТИВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Під мотивами професійної діяльності розуміють здатність особистості усвідомлювати предмети актуальних потреб як внутрішніх, так зовнішніх. Ці потреби задовольняються через професійне виконання поставлених завдань і спонукають до самовдосконалення, самоосвіти та просування кар'єрними сходами. Провідним мотивом, що лежить в основі особистісно-професійного розвитку, дослідники називають можливість самореалізації за допомогою професії.

Successful team

Master class

Professional growth

Training

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ

Формуванню професійної мотивації сприяє бажання до самовдосконалення, тенденція розвивати аналітичні навички, сформована здатність до рефлексії, вміння передбачати наслідки педагогічних впливів.

Регулювальні функції щодо професійної діяльності

СПОНУКАЛЬНА

Активізує потребу у певному виді професійної діяльності

СПРЯМОВУЮЧА

Визначає вибір та характер мети професійної діяльності

РЕГУЛЮЮЧА

Визначає ієрархію ціннісних орієнтацій, зміст та співвідношення мотивів професійної діяльності

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО

Визнання досягнень

Залучення до прийняття рішень

Створення менторських програм

Розвиток особистісної саморефлексії

Розвиток позитивного корпоративного духу

Створення стимулюючого робочого середовища

Надання можливостей для професійного зростання

Підтримка балансу між роботою та особистим життям

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ВИСНОВКИ

Позитивне ставлення до професії, мотивація та професійний розвиток викладачів закладів вищої освіти є надзвичайно важливими факторами, які визначають розвиток їх професіоналізму. Мотивація спонукає викладачів закладів вищої освіти до саморозвитку, самоактуалізації та самореалізації в професійній діяльності. Професійна мотивація виступає рушійною силою розвитку професіоналізму та створює сприятливі умови для самореалізації викладачів закладів вищої освіти у професійній діяльності.

прагнення
наміри
потреби
мотивицілі
установки
ідеали
намагання

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

ЗАПРОШУЄМО ДО СПІВПРАЦІ!

ДУМКИ, ІДЕЇ, ПОБАЖАННЯ...

andragogika@ukr.net

alla-samko@ukr.net